druge zakonske zveze,
podani pogoji za njeno
15 let ali otroka starejš
ali troje ali več otrok,
teljsko pravico do teh
prenehala zakonska zv
tako zaradi smrti kak
za neveljavnega.

Tudi ti predpisi g
za vdovo kot dosedanj
zveze izgubila pravico
več.

:akonske zveze še vedno
ima otroka mlajšega od
trajno nezmožen za delo,
e, in tudi izvršuje rodi-
, iz kakšnih razlogov je
a zveza lahko prenehala
je zakon bil razglašen

pokojnino so ugodnejši
a s sklenitvijo zakonske
kasneje ni oživela nikoli

Beležke ob knjigah

Zdravstvena stanica i dom zdravlja

Arh. S. Kliska, Biblioteka Saveznog zavoda za narodno zdravlje, 46 strani, cena din 200.—

V predgovoru pravi dr. Borislav Petrovič, direktor Zveznega zavoda za ljudsko zdravje, da nam je od osvoboditve do danes uspelo osnovati veliko število različnih ambulantno-poliklinič-nih in dispanzerskih ustanov. Zapostavljali pa smo vprašanje opreme in organizacijskih oblik. Pri Zveznem zavodu za ljudsko zdravje se je zato ustanovila posebna komisija specializiranih arhitektov in zdravnikov, ki se ukvarjajo z organizacijo in administracijo zdravstvene službe in zdravstvenih ustanov. Delo te komisije je trajalo 3 leta. Na osnovi diskusij in zaključkov so izdelane in v brošuri objavljene skice najboljših rešitev, obenem pa so obrazloženi osnovni elementi zdravstvenih domov in postaj.

Avtor že v uvodu opozarja na nevarnost, da se zaradi hitrega tempa in nujnih potreb zdravstvene službe utegnejo zgraditi oziroma adaptirati objekti, ki bodo morda slabo služili svojemu namenu, potrošila se bodo pa zanje ogromna finančna sredstva. Zato naj bo objavljeno gradivo nekaka izhodna točka, ob kateri naj se pri gradnji in organizaciji zdravstvenih domov in postaj upoštevajo njih specifične potrebe.

V celoti obravnava ta knjižica problematiko zdravstvenega doma in zdravstvene postaje.

Zdravstvena postaja, ki se ustanovi na določenem terenu in tam opravlja zdravstveno službo za eno ali več občin ali gospodarsko organizacijo (podjetje), zajame do 10 000 prebivalcev. Shema za organizacijo zdravstvene postaje večjega in manjšega tipa nakazuje lokacijo zgradnje, potrebni kader, prostore in stroške, s skicami pa ponazarja funkcionalno povezanost in razporeditev prostorov.

Zdravstveni dom, ki je više organizirana zdravstvena enota in vrši zdravstveno zaščito preko dispanzerjev in specialističnih ordinacij, ima tudi obširnejši program dela. V tem delu brošura s skicami prikazuje strokovne enote zdravstvenega doma in prostore, ki so tem enotam potrebni, ter celotno mrežo zdravstvene službe v okraju.

Zaključki in mnenja, ki jih komisija za sanitarno arhitekturo objavlja v tej brošuri, bodo lahko v veliko pomoč in

zanesljivo orientacijo pri delu oziroma gradnji in organizaciji zdravstvenih ustanov — zdravstvenih domov, postaj, dispanzerjev, posvetovalnic ambulant, obratnih ambulant, laboratorijev, prostorov za administracijo itd.

N. J.

VESTNIK

Sveta za zdravstvo in socialno varstvo LRS

prinaša v lanskih številkah 9—10 in 11—12 vrsto važnih pravilnikov, odločb in navodil za zdravstveno službo.

V 9. in 10. številki je objavljena: »Organizacija službe za rehabilitacijo invalidov v Sloveniji.« Tu se obravnavajo splošna načela te službe, omrežje zavodov, zadevna služba v LRS in pomoč službi za rehabilitacijo. Objavljen je pravilnik o nalogah, notranji ureditvi in delu zdrav. strokovnih enot za zdravstveno varstvo žene, otrok in šolske mladine v zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaških vojnih invalidih, navodilo o finansiranju in finančnem poslovanju finančno samostojnih zdravstvenih zavodov ter pojasnila oziroma odgovori na razna vprašanja s terena.

V štev. 11—12 so ponatisnjeni referati s posvetovanja zdravnikov in upravnikov bolnišnic v Dobrni. Referati razpravljajo o odnosih do bolnika s stališča zdravnika in s stališča medicinske sestre, o problemu prehrane v bolnišnicah in o posebni problematiki dietetne prehrane. Nadalje je objavljen zakon o zasebni zdravniški praksi v Sloveniji, pravilnik o zdravstvenih obiskih zdravnikov zdravstvenih domov in postaj na bolnikovem domu. V »Navodilih in pojasnilih« pa je tudi v tej številki vse polno informacij, ki bodo v korist slehernemu zdravstvenemu delavcu, pa naj opravlja svojo službo kjerkoli.

N. J.

SOCIALNA POLITIKA

Mesečnik za socialno-ekonomska pitanja, izdaja Jugoslovenski nacijonalni odbor za socijalni rad, Beograd, Moše Pijade 14, letna naročnina din 1500.—

Mesečnik je ves posvečen socialno ekonomskim vprašanjem naše družbene stvarnosti in praktično obravnava aktualna vprašanja socialne politike, organizacijo socialnega varstva in socialnega dela v celoti.

Članki obravnavajo delovne odnose, socialno zavarovanje, življenjski standard, demografske in zdravstvene probleme prebivalstva, družbeno varstvo družine in mladine, invalidov ter vsa druga aktualna vprašanja s socialno-ekonomskega področja.

Beležke obravnavajo socialno zaščito v drugih državah in mednarodno aktivnost na socialno-ekonomskem področju.

Priloge iz prakse socialne zaščite. Pod tem poglavjem se komentirajo novi predpisi in njih spremembe v praksi ter dajejo napotki za praktično delo. V **statističnih pregledih** pa se objavlja statistično gradivo, ki je osnova za socialno-ekonomsko analizo.

Poleg tega mesečnik redno objavlja seznam naših zakonskih predpisov, obenem pa tudi bibliografijo važnejših domačih in tujih publikacij s tega področja.

Revija s svojo bogato in pestro vsebino nudi veliko pomoč pri vsakdanjem reševanju socialno-ekonomskih in medicinskih vprašanj.

N. J.

HIGIENA STANOVANJA IN NASELJA

Spisal Bogdan Teodorović, izdal Institut za higijenu rada, Zagreb, 124 strani, cena din 360.—.

Uvodoma pravi avtor knjige, da je sodobna koncepcija stanovanja zdravstvena in tehnična. Zato je higiena sta-

novanja in naselja postala v mnogih državah predmet študija za specializacijo iz sanitarne tehnike in je ta problem izredno važen za vse zdravstvene delavce, ki delajo v preventivni medicini.

Knjiga Higiena stanovanja in naselja je prvi poizkus, da se ta sicer tehnična domena sistematično obdela tudi s higienskih vidikov.

Principe zdravega stanovanja je prvi postavil Komite za higieno stanovanja v Ameriškem društvu za ljudsko zdravje leta 1930. Postavil je 30 temeljnih načel, s katerimi je zajeto vse, kar koli smatramo za važno v higieni stanovanja. V skupinah zajemajo ta načela:

temeljne fiziološke potrebe,

temeljne psihološke potrebe,

zaščito pred okužbo in

zaščito pred nezgodami.

V tem smislu je razdeljena in obravnavana vsa snov v prvem delu knjige.

V zvezi s fiziološkimi potrebami obravnava avtor vlogo gradnje, cestne jarke, razsvetljavo (dnevno, umetno bleščanje), zaščito pred ropotom in prostor za otroška igrišča.

Pri psiholoških potrebah navaja potrebo po izolaciji, pogoje za normalno življenje družine in skupnosti, olajšave za delo v gospodinjstvu, čistočo stanovanja in ljudi ter ureditev stanovanja v estetskem pogledu. Zaščita pred okužbo v stanovanju zajema higiensko neoporečno oskrbo z vodo, stranišče, kanalizacijo, higiensko okolico stanovanja, vprašanja mrčesa in golazni, ukrepe proti kvarjenju živil v stanovanju in vprašanje kubature glede na različno infekcijo.

V poglavju o preprečevanju nezgod v stanovanju obravnava varnost stavbe, ukrepe proti požaru, zaščito pred električnimi in plinskimi nezgodami, mehanične poškodbe v stanovanju in nevarnost avtomobilskega prometa v okolici stanovanja.

Drugi del knjige po istih načelih razpravlja o higieni naselja. Avtor knjige pravi, da se stanovanje ne more obravnavati ločeno od naselja. Zato mora biti okolica stanovanja urejena po higienskih načelih, ki so pogoj za higiensko bivanje.

V tem delu knjige so upoštevani vsi momenti za lokacijo zgradbe in zasedbo terena ter vse vrste komunalnih naprav in zaščitnih ukrepov pred okužbo in mrčesom.

Knjiga je sicer mišljena kot priročnik za študente medicine in tehnike, vendar pa bo po svoji aktualni vsebini dobrodošla vsem zdravstvenim delavcem na področju preventivne medicine.

N. J.

ČE ZDRAVNIK ODREČE POMOČ

Nedavno tega je kazenski senat v Zahodnem Berlinu potrdil obsodbo nekega zdravnika. Obsojenec je moral odsedeti šest mesecev zaporne kazni. Kaj je neki zakrivil?

Neko noč, ko je imel obsojeni zdravnik dežurno službo v nekem berlinskem predmestju, je prišel k njemu mož in ga prosil, naj bi obiskal njegovo bolno ženo. Čeprav mu je natanko opisal njena bolezenska znamenja, je zdravnik odklonil obisk na domu, češ da ima žena brržčas želodčni in črevesni katar. Možu je dal neke tablete in mu naročil, naj daje ženi obkladke na trebuh. Naslednje jutro je tridesetletna žena, mati dveh otrok, umrla zaradi izkrvavitve po raztrganju jajcevoda v izvenmaternični nosečnosti. Pri sodni obdukciji so ugotovili, da bi to ženo z operacijo še lahko rešili.

M. K.